

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

02 decembrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal, în următoarea componență:

Președinte

Ursache Petru

Judecători

Toma Nadejda, Nicolaev Ghenadie

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, declarat de avocatul Tocan Rodion în numele inculpatei Condrațcaia Elena, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 martie 2015, în cauza penală, privind-o pe:

Condrațcaia Elena Alexandr, născută la 19 februarie 1981 în Rusia, Bureatia, Severo-Baicalsk, domiciliată în or. Ungheni, str. Livezilor, 13.

Termenul de examinare a cauzei:

1. *Instanța de fond*: 06.07.2012 – 25.07.2014;
2. *Instanța de apel*: 03.09.2014 – 31.03.2015;
3. *Instanța de recurs*: 25.06.2015 – 02.12.2015.

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 25 iulie 2014, Condrațcaia Elena Alexandr a fost achitată pe art. 27, 145 alin.(2) lit.f) Cod penal, pe motiv, că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

2. Pentru a pronunța sentința, în fapt, instanța de fond a stabilit, că Condrațcaia Elena se învinuiește de către organul de urmărire penală în faptul că, la 22 decembrie 2011, în perioada de timp de la ora 12.00 pînă la ora 17.00, fiind în stare de iresponsabilitate, adică nu-și dădea seama de acțiunile sale și nu le putea dirija, din cauza, că suferea de maladie psihică cronică evolutivă: schizofrenie paranoidă cu sindrom depresiv-paranoid, aflîndu-se împreună cu fiica sa minoră Condrațcaia Snejana Sergiu, a.n. 28.12.2004, în apartamentul nr. 39 din str. Acad. A.Saharov, 2, mun. Chișinău, a ingerat medicamente și i-a administrat medicamente fiicei sale minore Condrațcaia Snejana. Însă, careva urmări grave, ca rezultat al ingerării de medicamente de către Condrațcaia Elena și Condrațcaia Snejana, nu au survenit din motiv, că au intervenit colaboratorii de poliție, care au chemat salvarea și medicii au acordat primul ajutor medical. Ca urmare, Condrațcaia Elena a fost

internată în IMSP Spitalul Clinic Municipal „Sfânta Treime”, iar Condrațcaia Snejana la IMSP Institutul de cercetări științifice în domeniul ocrotirii sănătății mamei și copilului, Centrul național științifico-practic de chirurgie pediatrică „Academician Natalia Gheorghiu”, ambele cu diagnosticul: „Intoxicație acută cu medicamente”.

Acțiunile inculpatei Condrațcaia Elena au fost calificate în baza art. 27, 145 alin.(2) lit.e) Cod penal.

3. Sentința a fost contestată cu apel de către procurorul Russu Oleg, care a solicitat casarea sentinței, pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care în privința lui Condrațcaia Elena să fie aplicate măsuri de constrângere cu caracter medical.

4. În motivarea apelului a fost invocat, că prima instanță a dat apreciere incorectă probelor administrate legal în cadrul urmăririi penale și prezentate spre examinare, și anume: nu au fost luate în considerație concluziile din Raportul de expertiză psihiatrică legală ambulatorie nr. 101 a-2012, conform cărora Condrațcaia Elena a fost recunoscută iresponsabilă de fapta bănuită, pe motiv că suferă de maladie cronică evolutivă de schizofrenie paranoidă cu sindrom depresiv-paranoid; nu au fost luate în considerație declarațiile părții vătămate, incorect au fost apreciere declarațiile martorilor Buzatu Natalia, Matiescu Glicheria, Matiescu Vladimir. Prima instanță nu a luat în considerație, că prin probele administrate s-a constatat realizarea, de către inculpata Condrațcaia E., a laturii obiective a infracțiunii, fiind întrunite elementele infracțiunii imputate. Astfel, urma a fi pronunțată sentință de încetare a procesului penal și nu o sentință de achitare.

5. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 martie 2015, pronunțată integral la 31 martie 2015, a fost admis apelul declarat de către acuzatorul de stat, fiind casată sentința primei instanțe, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Condrațcaia Elena Alexandr a fost absolvită de răspundere penală, fiind dispusă aplicarea în privința acesteia a măsurii de constrângere cu caracter medical în spitalul de psihiatrie cu supraveghere obișnuită. În rest sentința a fost menținută.

6. Pentru a se pronunța astfel, instanța de apel a constatat, că Condrațcaia Elena la 22 decembrie 2011, în perioada de timp de la ora 12.00 pînă la ora 17.00, fiind în stare de iresponsabilitate, nerealizîndu-și acțiunile sale și fiind lipsită de posibilitatea de a le dirija, din cauza, că suferea de maladie psihică cronică evolutivă: schizofrenie paranoidă cu sindrom depresiv-paranoid, aflîndu-se împreună cu fiica sa minoră Condrațcaia Snejana Sergiu, a.n. 28.12.2004, în apartamentul nr. 39 din str. Acad. A.Saharov, 2, mun. Chișinău, a ingerat medicamente și i-a administrat fiicei sale minore Condrațcaia Snejana. Careva urmări, ca rezultat al ingerării de medicamente de către Condrațcaia Elena și Condrațcaia Snejana, nu au survenit, din motiv, că au intervenit colaboratorii de poliție, care au chemat salvarea și medicii au acordat primul ajutor medical. Ca urmare, Condrațcaia Elena a fost internată la IMSP

Spitalul clinic municipal „Sfânta Treime”, iar Condrațcaia Snejana la IMSP Institutul de cercetări științifice în domeniul ocrotirii sănătății mamei și copilului, Centrul național științifico-practic de chirurgie pediatrică „Academician Natalia Gheorghiu”, ambele cu diagnosticul „Intoxicație acută cu medicamente”. Astfel, Condrațcaia Elena a comis fapta prejudiciabilă, prevăzută la art. 27, 145 alin.(2) lit.e) Cod penal – tentativa de omor a unei persoane, săvârșită cu bună-știință asupra unui minor.

Instanța de apel a considerat, că vinovăția lui Condrațcaia Elena a fost dovedită pe deplin prin probele verificate și cercetate suplimentar în cadrul ședinței instanței de apel, fiind pertinente, concludente, utile, veridice, coroborate între ele, apreciate corect cu respectarea prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, și anume:

- declarațiile martorului Buzatu Natalia, medic reanimatolog, potrivit căreia fetița, găsită împreună cu masa sa în casă, a fost internată în secția reanimare a Centrului Mamei și Copilului în stare de somnolență, în stare medie, fiindu-i efectuată dezintoxicare generală. Nefiind efectuat examenul toxicologic, nu a putut fi stabilit medicamentul care a provocat intoxicația, existînd presupunerea asupra medicamentelor din grupa sedativelor;

- declarațiile martorului Matiescu Glicheria, potrivit căreia în luna decembrie 2011, fiind telefonată de nepoata Condrațcaia Elena, aceasta i-a comunicat, că cineva o urmărește și intenționează s-o omoare. Ajunsă la domiciliul ultimei, martorul a constatat ușa închisă și lipsa de răspuns la apelurile telefonice. Cu implicarea soțului și a poliției, au pătruns în locuință, unde au identificat, că pe pat dormeau Condrațcaia Elena și fiica sa, iar pe masa din bucătărie se afla o pungă cu cutii cu pastile, dintre care unele erau începute. Fiind imposibilă trezirea ultimelor, cu salvarea au fost transportate și internate la spital: fetița la Centrul Mamei și Copilului, iar Condrațcaia Elena la Spitalul „Sfânta Treime”, aceasta din urmă fiind ulterior internată pe o lună și jumătate la Spitalul de Psihiatrie;

- declarațiile martorului Matiescu Vladimir, potrivit căruia în decembrie 2011, a fost informat prin telefon de către soție despre starea defavorabilă a aflării și caracterul neadecvat al discuției purtate de Condrațcaia Elena. Împreună cu colaboratorii de poliție au forțat ușa locuinței ultimei, iar în interior au observat pe masa din bucătărie cutii cu pastile, iar pe podea o sacoșă cu medicamente. Condrațcaia Elena cu fiica sa dormeau pe pat. De la zgomotul produs, copila s-a trezit, fiind speriată, a început a plînge. Cu implicarea ambulanței, ambele au fost transportate la spital;

- înștiințarea la serviciul „903” cu conținutul: „la 22.12.2011, orele 18.00, la domiciliu, cu scopul de a se sinucide, a consumat pastile Condrațcaia Elena și a consumat pastile și Condrațchii Snejana” (f.d.10,11);

- procesul-verbal de cercetare la fața locului din 22.12.2011, prin care în apartamentul cercetat cu nr. 39 din str. Saharov, 2, mun. Chișinău, au fost depistate

mai multe preparate medicamentoase, ridicate într-o sacoșă, precum și a fost depistat și ridicat un carnet de note a lui Condrațcaia Elena (f.d.13-14);

- procesul-verbal de examinare a obiectului din 24.04.2014, fiind examinată o sacoșă cu medicamente, un carnet de note și cartela medicală de ambulatoriu pe numele lui Condrațcaia Elena, ridicate în cadrul cercetării în ap. 39 din str. Saharov, 2, mun. Chișinău (f.d.20);

- ordonanța de recunoaștere și anexare a corpurilor delictive la cauza penală din 24.04.2012, prin care a fost recunoscut drept corp delict și anexat la cauza penală o sacoșă cu medicamente și un carnet de note (f.d.21);

- ordonanța din 25.04.2012, prin care a fost recunoscut în calitate de mijloc material de probă și anexat la cauza penală, copia autentificată a fișei medicale nr. 2-9702 din 22.12.2011, pe numele lui Condrațcaia Snejana pe 7 file și fișa medicală a bolnavului staționar nr. 24897/1235 din 22.12.2011 pe numele lui Condrațcaia Elena pe 16 file (f.d.82);

- raportul de expertiză medico-legală nr. 140/D din 12.01.2012, prin care s-a stabilit, că în baza documentelor medicale prezentate pe numele Condrațcaia Snejana s-a constatat intoxicație acută enterală casnică medicamentoasă, faza toxicogenă, formă gravă medie, produsă în rezultatul ingerării unui toxic medicamentos, posibil în timpul și circumstanțele indicate, condiționează dereglarea sănătății de scurtă durată și în baza acestui criteriu se califică ca vătămare corporală ușoară. Aprecierea pericolului pentru viața și sănătatea persoanei, fiind în drept să aprecieze medicul toxicolog clinicist, care a examinat persoana la momentul internării în staționar (f.d.85-86).

Instanța de apel a menționat, că prima instanță a dat apreciere eronată probelor administrate legal în cadrul urmăririi penale și cercetate în ședința de judecată, nu a luat în considerație concluziile din raportul de expertiză psihiatrică legală ambulatorie nr. 101 a-2012, declarațiile părții vătămate, a martorilor, probele acuzării, dispunând ilegal achitarea inculpatei.

Instanța de apel a ajuns la concluzia că inculpata Condrațcaia Elena urmează a fi liberată de răspundere penală, urmînd ca în privința acesteia să fie aplicate măsuri de constrîngere cu caracter medical, și anume internarea în spital de psihiatrie cu supraveghere obișnuită, reieșind din probele expuse supra și ținînd cont de:

-concluziile Raportului de expertiză psihiatrică legală ambulatorie nr. 101 a-2012, potrivit căruia, Condrațcaia E. suferă de maladie psihică cronică evolutivă schizofrenie paranoideală cu sindrom depresiv-paranoid, fiind recunoscută iresponsabilă de fapta pentru care a fost bănuită, fiind necesar supunerea tratamentului în spitalul de psihiatrie cu supraveghere obișnuită;

-caracterul de pericolozitate pentru societate, reieșind din fapta comisă incriminată potrivit art. 27, 145 alin.(2) lit.e) Cod penal;

-necesitatea preîntâmpinării apariției pe viitor a acțiunilor prejudiciabile în stare de iresponsabilitate.

7. La data de 04 mai 2015, în termen, avocatul Tocan Rodion depune recurs ordinar în numele inculpatei Condrațcaia Elena, prin care solicită casarea deciziei instanței de apel, cu menținerea sentinței primei instanțe.

8. În motivarea recursului, invocând temeiurile prevăzute de art. 427 alin.(1) pct.6), 8) Cod de procedură penală, avocatul indică asupra faptului că în opinia lui comiterea unei tentative la infracțiunea de omor nu a avut loc, în virtutea faptului, că nu a fost constatată intenția comiterii infracțiunii de către Condrațcaia E..

A mai menționat, că organul de urmărire penală nu a stabilit medicamentul cu care a fost intoxicată partea vătămată minoră, precum și dacă medicamentul administrat ar fi avut efect letal.

Recurentul consideră, că nu a fost demonstrată vinovăția lui Condrațcaia E. în comiterea infracțiunii, existînd în acest sens dubii care urmează a fi interpretate în favoarea acesteia.

9. În conformitate cu prevederile art. 431 alin.1) pct.1¹) Cod de procedură penală, procurorul prin referința depusă a solicitat declararea inadmisibilității recursului, deoarece instanța de apel nu a comis erori de drept la examinarea cauzei, iar decizia contestată conține motive legale pe care se întemeiază soluția adoptată.

10. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

10.1. Potrivit art. 427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazul în care *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.*

Colegiul penal reține, că potrivit normelor art. 414 alin.(1) Cod de procedură penală instanța de apel, judecînd apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

Prevederile art. 414 alin. (5) Cod de procedură penală stabilesc că instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Potrivit prevederilor art. 417 alin.(8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să conțină temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Instanța de recurs menționează că temeiurile invocate de către recurent, precum și argumentele acestuia au constituit obiect de examinare la judecarea cauzei în ordine de apel, și asupra lor, instanța de apel s-a expus argumentat în hotărârea pronunțată, argumente indicate în pct. 6 al prezentei decizii, pe care instanța de recurs și le asumă.

Analizând decizia supusă recursului, Colegiul penal conchide, că temeiurile prevăzute de norma legală menționată supra, nu și-au găsit confirmare la examinarea recursului declarat, dat fiind faptul că, instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414 alin. (1), (5), 417 alin.(8) Cod de procedură penală, și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul declarat, aceasta cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată.

10.2. Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara eroarea de drept comise de instanțele de fond ori de apel, în cazul când nu au fost întrunite elementele infracțiunii.*

Colegiul penal menționează că, acest temei include cazurile când nu a fost stabilită fapta care corespunde elementelor constitutive ale infracțiunii, nici mijloacele de probă prin intermediul cărora s-au constatat elementele constitutive, ori când nu au fost stabilite faptele care invocă circumstanțele atenuante și agravante ale infracțiunii.

Colegiul penal consideră că instanța de apel legal și întemeiat a casat hotărârea primei instanțe, adoptând o nouă hotărâre, prin care Condrațcaia Elena Alexandr a fost absolvită de răspundere penală, fiind aplicate măsuri de constrângere cu caracter medical în spitalul de psihiatrie cu supraveghere obișnuită.

Instanța de recurs conchide că este întemeiată soluția instanței de apel, prin care s-a statuat, că vinovăția inculpatei este dovedită pe deplin prin cumul de probe administrate în cadrul urmăririi penale, cercetate în instanța de fond, cercetate și verificate în instanța de apel, în conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală, astfel constatând că prima instanță incorect a ajuns la concluzia achitării inculpatei de sub învinuirea imputată în baza art.27, 145 alin.(2) lit.e) Cod penal, deoarece în acțiunile acesteia sunt întrunite elementele infracțiunii, motivându-și soluția în acest sens.

Colegiul penal, de asemenea consideră că instanța de apel în conformitate cu prevederile art. 99 lit.a) Cod penal și reieșind din concluziile raportului de expertiză psihiatrică legală ambulatorie nr. 101 a-2012, cu număr de documentație 143 din 20.02.2012 (f.d.53-55) a dispus întemeiat aplicarea măsurii de constrângere cu

caracter medical, și anume internarea în spitalul de psihiatrie cu supraveghere obișnuită.

Reieșind din cele expuse supra, Colegiul penal constată faptul că, temeiurile invocate de recurent au constituit obiect de examinare la judecarea cauzei în instanța de fond și în instanța de apel, iar instanța de recurs la etapa admisibilității recursului nu analizează conținutul mijloacelor de probă, nu dă o nouă apreciere materialului probator și nu stabilește o altă situație de fapt, decât cea constatată de instanțe, acestea fiind atribuțiile exclusive ale instanțelor de fond.

Astfel, Colegiul penal conchide că, temeiurile invocate de recurent, prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală, nu și-au găsit confirmare la examinarea recursului. Asemenea erori de drept în speța examinată nu s-au comis, prin urmare, hotărârea atacată este legală și întemeiată, iar recursul urmează a fi declarat inadmisibil ca fiind vădit neîntemeiat.

11. În conformitate cu prevederile art. 432 alin.(1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Tocan Rodion în numele inculpatei Condrațcaia Elena împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 martie 2015, în cauza penală în privința lui Condrațcaia Elena, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 30 decembrie 2015.

Președinte

URSACHE Petru

Judecători

TOMA Nadejda

NICOLAEV Ghenadie